36 769 **Voorstel van wet van het lid Ouwehand tot wijziging van de Wet dieren en de Wet op de economische delicten in verband met het beperken van het lijden van dieren bij de slacht**

Nr. 8 **BRIEF VAN HET LID OUWEHAND**

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 oktober 2026

Met deze brief informeer ik u over de Europese procedure die is doorlopen rond de notificatie (2025/0319/NL) van mijn initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van de Wet dieren en de Wet op de economische delicten in verband met het beperken van het lijden van dieren bij de slacht (Kamerstukken II 2024/2025, 36769, nrs 1-4).

Op 25 juni 2025 is het wetsvoorstel genotificeerd bij de Europese Commissie, waarmee de standaard *stand still*-periode van 3 maanden aanving (de periode waarin goedkeuring van het voorliggende ontwerpwetsvoorstel wordt uitgesteld). De Europese Commissie heeft daarop op 24 september 2025 een reactie gestuurd waarin werd verzocht om de *stand still*-periode te verlengen tot 12 maanden. Die termijn is op 26 juni 2026 verlopen.

In deze *stand still-periode* heeft de Europese Commissie gereageerd op de verschillende maatregelen uit het wetsvoorstel. Wat betreft de invoering van de plicht dat dieren altijd worden bedwelmd voordat zij worden geslacht, heeft de Europese Commissie verzocht om enige aanvullende informatie te verschaffen. De gevraagde informatie is verschaft en leidde niet tot verdere vragen. De Europese Commissie heeft enkele opmerkingen gemaakt over het voorstel om het onbedwelmd mechanisch kantelen van kratten met kippen, eenden en kalkoenen te verbieden. Over het voorstel om een verbod in te stellen op het verhandelen van drachtige zoogdieren ten behoeve van de slacht vanaf 40 procent van de dracht heeft de Europese Commissie een uitvoerig gemotiveerde mening ingediend. Dat betekent dat de Commissie veel kanttekeningen bij de voorgestelde maatregel plaatste. In zo’n geval is de lidstaat (in dit geval: de initiatiefnemer) verplicht om aan de Commissie verslag te doen over het gevolg dat aan die uitvoerig gemotiveerde mening wordt gegeven. Ik ben hierover uitvoerig in dialoog getreden met de Europese Commissie. Gelet op de bezwaren die vanuit de Europese Commissie bleven bestaan, heb ik besloten deze bepaling aan te passen.

Het voorstel is nu in lijn gebracht met maatregelen die in andere EU-lidstaten al van kracht zijn. Zo kent Duitsland sinds 2017 een verbod op het verhandelen van zoogdieren ten behoeve van de slacht vanaf twee derde van de dracht, waarbij schapen en geiten zijn uitgezonderd. Ook Oostenrijk kent een verbod op het verhandelen van dieren ten behoeve van de slacht vanaf twee derde van de dracht.

Voor de maatregelen uit het wetsvoorstel waarmee een verbod wordt voorgesteld op twee bedwelmingsmethoden (CO_2-bedwelming bij varkens en het elektrisch waterbad bij kippen, eenden en kalkoenen) heb ik een beroep gedaan op artikel 26, lid 3 van de slachtverordening (Verordening (EG) nr. 1099/2009). Deze bepaling stelt dat een lidstaat, wanneer zij dat noodzakelijk acht op basis van nieuw wetenschappelijk bewijs, uitgebreidere bescherming van dieren bij het doden mag doorvoeren met betrekking tot de in de slachtverordening genoemde bedwelmingsmethoden. Deze maatregelen vragen om het doorlopen van de specifieke procedure die daarvoor op grond van artikel 26, lid 3, van de slachtverordening van toepassing is.

In de notificatiebrief die op 25 juni 2025 aan Eurocommissaris Várhelyi is verzonden, heb ik de nieuwe wetenschappelijke inzichten aangevoerd waaruit blijkt dat CO_2-bedwelming bij varkens en het elektrisch waterbad bij kippen, eenden en kalkoenen ernstige risico’s met zich meebrengen voor het dierenwelzijn. De voorgestelde maatregelen om deze twee bedwelmingsmethoden te verbieden zijn op 15 juli 2025 apart aangemeld op grond van artikel 26, lid 3, van deze verordening. Op 29 juli 2025 is het voorstel voorgelegd aan de lidstaten in de Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF), waar het niet heeft geleid tot inhoudelijke vragen. De volgende stap in deze procedure is dat de Europese Commissie een adviesaanvraag doet bij de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA).

De Eurocommissaris heeft nog altijd niet laten weten of deze adviesaanvraag inmiddels is uitgezet. Ook is hij tot nu toe niet ingegaan op het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, gedaan op 20 mei 2026, om een brief te sturen waarin hij ingaat op de stand van zaken en laat weten welke stappen er tot nu toe zijn genomen van de kant van de Europese Commissie en wanneer een definitieve reactie verwacht kan worden (Kamerstukken II 2025/26, 2026D23532).

Inmiddels zijn er 15 maanden verstreken en ben ik van mening dat de Kamer de behandeling van het wetsvoorstel moet kunnen aanvangen, terwijl tegelijkertijd de Europese procedure voor het verbieden van de bedwelmingsmethoden nog loopt. Gezien de eerdere conclusies van EFSA

over de risico’s voor het dierenwelzijn bij CO_2-bedwelming bij varkens en het elektrisch waterbad bij kippen, eenden en kalkoenen en het advies deze bedwelmingsmethoden uit te faseren, mag verwacht worden dat een nieuw advies aan de Europese Commissie van dezelfde strekking zal zijn en dat de voorgestelde maatregelen om deze twee bedwelmingsmethoden te verbieden bekrachtigd kunnen worden.

De correspondentie met de Europese Commissie is te lezen via het Technical Regulation Information System van de Europese Commissie.[1]

Ouwehand

[1] https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/nl/notification/27015